

Giny's gewoonten

Begin 2013 opende Giny de Jong een kleine hobbykwekerij in het Overijsselse Aadorp. Inmiddels gaat het er professioneel aan toe. Onlangs verhuisde ze in hetzelfde dorp naar een grotere locatie. Een voormalige boerderij met 5.500 vierkante meter grond. Hier vind je een bijzonder sortiment vaste planten en een grote collectie *Dierama*. In deze serie deelt ze haar ervaringen en praktische tips. Aflevering 7: blij in mei.

Tekst en beeld Giny de Jong

Met een aantal tuinen hebben we elk jaar vier opentuinweekenden. In het begin stelden we onze tuinen ook in mei open, maar de tuineigenaren vonden het prettiger om dat pas vanaf juni te doen, omdat er dan meer bloeide. In mijn eigen tuin is het in mei al een bloemenzee. Dankzij - onder andere - *Aquilegia* en *Geum*. Ik begin met *Aquilegia* ofwel akelei. Ten eerste heb je het frisse, grijsgroene, gewolkte blad, dat al heel vroeg in het voorjaar verschijnt. Het maakt een mooie toef die de grond goed bedekt, waardoor onkruid in het voorjaar minder kans krijgt. Vandaaruit ontspringen de stevige stengels, variërend in hoogte van 30 centimeter tot - in sommige gevallen - ruim een meter. Ze doen het uitstekend in doorlatende zandgrond of in grond met wat humus. De plant is zeer winterhard, tot wel -40 °C. Niet dat dat in onze omgeving aan de orde is, maar het geeft wel aan hoe gemakkelijk akeleien zijn.

Als je de uitgebloeide bloemen in het zaad laat komen, zaaien ze zich rijkelijk uit. Ik doe dat bij voorkeur met de mooiste exemplaren, want ze kruisen heel gemakkelijk. Daardoor krijg je een enorme variatie in kleur, hoogte en bloemvormen. Dat maakt het in het voorjaar heel speels. En waar je ze niet wilt hebben, haal je ze eenvoudig weg.

Nog een voordeel: je kunt akeleien bijna altijd verplaatsen, zelfs als ze al in bloei staan. De wortels zijn vlezig en gaan redelijk diep. Als je de plant heel diep uitsteekt en net zo diep elders plant, gaat hij moeiteloos verder met bloeien, alsof er niets is gebeurd.

Zaaien

Sommige kruisingen zijn benaamd en komen redelijk betrouwbaar terug uit zaad. Zoals de bekende roodwitte *Aquilegia vulgaris* 'Nora Barlow', die er ook is in blauwpaars, wit en purper ('Blue Barlow', 'White Barlow' en 'Black Barlow'). De gevulde bloemen geven een vrolijk effect. *Aquilegia caerulea* of 'gespoorde akelei' is er in heel veel

kleuren, gecombineerd met een wit binnenste. Er zijn ook varianten in zalm met geel (*A. canadensis*) of helemaal geel (*A. chrysantha*). Die laatste twee bloeien heel lang, hebben lange sporen, staan vaak hoog op de stelen en zien er wat statiger uit. Akelei doet het in de zon, halfschaduw en schaduw. Vind je dat er na de bloei te veel blad is ontstaan, knip het dan helemaal terug. Daarna wordt er weer fris nieuw loof gevormd.

Bij een plant die zich zo makkelijk uitzaait, is het niet verbazend dat je hem ook eenvoudig zélf kunt zaaien. Dat kan direct na het oogsten van de zaden of van augustus tot en met oktober. Zaai direct in de vollegrond, want ze willen graag een beetje kou voordat ze ontkiemen. De zaailingen zijn gemakkelijk te herkennen aan het typische akeleiblاد.

Akelei is een goede nectar- en pollenplant. Hommels maken gaatjes in de sporen om bij de nectar te kunnen en ook bijen maken gebruik van deze 'sluiproute'.

Nagelkruiden

Het nagelkruid (*Geum*) is een heel andere plant, maar ik heb er net zoveel plezier van als van de akelei. Hij bloeit lang, is sterk en ook nog eens heel mooi. De plant maakt een pol groen, iets getand blad, dat 15 tot 25 centimeter hoog wordt. De bloemen variëren in hoogte van 30 tot 80 centimeter. In een ►

zachte winter blijft de plant heel lang groen. Goed te gebruiken als bodembedekker dus. *Geum* houdt van wat vochtige grond, zet ze in de ochtendzon of halfschaduw. Felle zon wordt minder gewaardeerd. Eén van mijn favoriete nagelkruiden is *Geum chiloense* 'Mrs Bradshaw', een middelhoge soort (60 centimeter) met redelijk grote, iets gevulde, rode bloemen. 'Mrs Bradshaw' kan van mei tot en met juli bloeien. Een andere cultivar is 'Lady Stratheden', eveneens met halfgevlude bloemen. Ze hebben een prettige, warme kleur geel, een mooie blikvanger in het vroege voorjaar. Beide cultivars kun je heel goed zelf zaaien, succes verzekerd. Heel anders ogen de planten van het knikkend nagelkruid, *Geum rivale*. De kleine, zalmkleurige bloemetjes van deze soort hangen naar beneden. Toch geven ze een leuk effect, zeker als er wat grotere pollen in bloei staan. Meestal worden ze zo'n 35 tot 40 centimeter hoog. Echt een plant voor de natuurlijk ogende tuin. Er is ook een witte variant, *Geum rivale* 'Album'. Dat vind ik echt een snoepje: de zacht lichtgeel ogende bloemen geven een frisse look aan de border. *Geum coccineum* 'Borisii' heeft enkele, oranje bloemen (soms een klein beetje dubbel) en lijkt maar door te gaan met bloeien. Knip wel steeds de uitgebloeide bloemen weg. Hij begint wat later, in juni, en bloeit door tot augustus. 'Borisii' wordt zo'n 40 centimeter hoog. 'Totally Tangerine', een kruising tussen *G. rivale* en *G. chiloense* 'Mrs Bradshaw', bloeit heel rijk en wordt hoog: tot wel 80 centimeter. Enkele jaren geleden ontdekte ik *Geum* 'Bell Bank', deze cultivar is waarschijnlijk een kruising tussen *Geum rivale* en *Geum coccineum* 'Borisii'. De plant heeft iets gevulde, zalmkleurige bloemen en wordt ongeveer 50 centimeter hoog. 'Bell Bank' vind ik echt een ontdekking, als hij in bloei staat vraagt iedereen ernaar. Hij is niet te zaaien en kan alleen door scheuren worden vermenigvuldigd. Een aparte plant in dit rijtje is *Geum triflorum*, ook wel prairie-rook genoemd. De bloemetjes zijn knikkend en vrij hardroze. De naam komt van de zaadpluizen

Aquilegia vulgaris 'Nora Barlow'

Aquilegia chrysantha

Geum coccineum 'Borisii'

Geum chiloense 'Mrs Bradshaw'

met lange roze pluizen, die er van een afstandje uitzien als rook. Deze prairieplant kan wat meer droogte hebben dan de andere *Geum*-soorten en cultivars.

Geum is een goede plant voor bijen, hommels en vlinders. Ze blijven het uitstekend doen als je ze eens in de drie, vier jaar opneemt, scheurt en opnieuw in de grond zet met wat compost. Dat is meteen een mooie manier om de plant te vermeerderen. Want dat wil je ongetwijfeld als je ze eenmaal in je tuin hebt!

ZELF ZAAIEN?

Van de op deze pagina afgebeelde geums en akeleien kun je nu zaad bestellen via www.groei.nl/zaad-bestellen. Ook soorten uit eerdere nummers zijn vaak nog te bestellen!